FEST BERGEN 17de MAI 1945

og natt blev morgen og sukk blev smil
i gamle Cidsvolds lunde,
da ånden maktet i gammel stil
en hall på ny å grunne,
en kjempehall, hvor fritt som før
man ferdes kan her oppe,
hvor ånden vises ei på dør,
men kun forvovne kroppe.

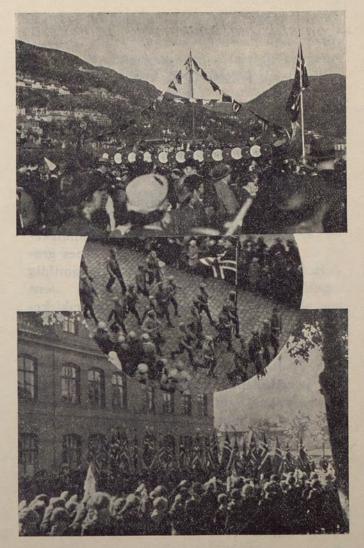
Ord for dagen og fremtiden.

Aldri har vel 17. mai stått i et slikt tindrende lys som dagen i dag. Meget av det den innebar var falmet i vanens makt. 126 år uten kamp berøvet oss gløden i våre følelser for friheten.

I dag gløder vi igjen. Frihetskampen har fått dem til å blusse som aldri før. Vi synger, vi jubler. Så glad er vi. Glemt er alle de onde minner, all bitterhet, alle savn. Bare gleden er tilbake, og den lærdom kampens år har gitt oss.

La oss på denne dag da vi feirer Norges gamle frihet på nytt, love oss selv at lærdommen ikke skal bli glemt.

Erling Lauhn.

Siste 17. mai vi feiret ute — —

- og slik skal vi feire 17. mai 1945:

PROGRAM:

- Kl. 7 Festsalutt fra Skansen.
- » 7 Festringning fra byens kirker.
- » 7 Barnegudstjeneste i byens kirker.
- » 7—8 Morgenprosesjonen.
- » 7.45 Bekranses de i kampene 1940 falnes graver på Solheim gravplass, biskop Nordahl Bruns grav på Domkirkegården og de ved Alvøen falnes graver på Korskirkegården. Samtidig bekranses Eidsvolls-mannen Jens Rolfsens minneplate på Korskirkegården og Eidsvolls-mannen Jonas Reins minneplate på Nykirken.
- » 8 Bekranses de i 1940 falnes graver på Møllendal gravplass ved Haukeland skole, og samtidig ukjent engelsk flyvers grav samme sted.
- » 8 Like etter morgenprosesjonens avslutning bekranses Christian Michelsen-statuen, Christie-statuen, minebøssen på Torvet og president Christie, Ole Bull og Fredrik Meltzers graver.

- Kl. 8 Morgengudstjeneste i byens kirker.
- » 8.45 Stiller Flaggtoget på Festplassen hvorfra marsjeres etter tale til barnene. Flaggtoget avsluttes på Festplassen med korte taler.
- » 10.45 Stiller hovedprosesjonen på Torvalmenningen, og avmarsjerer etter et «leve Eidsvolls-mennenes minne».
- » 13 Festmatiné på Den Nationale Scene.
- » 13.30 Harmoniens festmatiné i Konsertpaléet.
- » 14.30—23 Musikk og underholdning på Festplassen.
- » 17 Idrettsleker for barn på Korskirkealmenning, arr. ved Bergens Ynglingeforening. (Deltakere må melde seg ³/₄ time før).
- » 17.30 Går musikk fra Torvalmenning til Møhlenpris sportsplass.
- » 18 Idrettsarrangement ved Bergens Idrettskrets på Møhlenpris sportsplass.
- » 18 Møte på Festplassen ved de kristelige studenterorganisasjoner.
- » 18 Festmøte i Domkirken.
- » 19 Festforestilling på Den Nationale Scene.
- » 23 Avslutn. på Festplassen. Fyrverkeri.

Morgenprosesjonen:

Kl. 7 nasjonalsanger i Dreggen. «Leve for dagen».

Prosesjonen går etter denne rute:

Dræggen, gjennem Øvregaten, ned Vetrlidsalmenning, over Torget, Vågsalmenning til Småstrandgaten, gjennom denne til Olav Kyrresgate, nedover denne til Starvhusgaten, forbi Telegrafbygningen til Kaigaten, gjennom denne til Strømgaten, opp denne til Fosswinckelsgate, inn denne til Christiesgate og ned til Festplassen.

Festlighetene innledes med avsyngelsen av «Har du følt det en dag», sang nr. 11.

Flaggtoget:

Kl. 8.45 må Flaggtogget være oppstillet på Festplassen. Etter en kort tale går Flaggtoget etter denne rute:

Fra Festplassen gjennom Christiesgate til Kaigaten, inn denne til Peter Motzfeltsgate. opp denne til Nygaten. Gjennom denne til Kong Oscarsgate, ned denne til Bryggesporen og over Torvet til Strandgaten. Ut Strandgaten til Jon Smørsgate, opp denne, under Jon Smørsbro og rundt Teatrets nordre, vestre og søndre side, ned Logegaten gjennom vestre gateløp over Ole Bulls plass til Olav Kyrresgate, opp denne til Nordahl Brunsgate, forbi Permanenten til Christiesgate og inn på Festplassen. Avslutning med korte taler.

Deltakerne stiller opp i kolonner med front mot Vikingeskipet. (Innmarsj fra Christiesgt.)

- Kolonne 1. Skolene.
 - -->- 2. Lørdagskorpsene.
 - —»— 3. Søndagskorpsene.
 - --->- 4. Speiderpikene.
 - —»— 5. Speiderguttene.
 - -->- 6. Andre organisasjoner.

Torget. Strandgt. Småstrandgt. Valckendorffsgate 987654321 St. Markevei Starvhusgt.

8

Hovedprosesjonen:

Hovedprosesjonen stiller 4 mann høy på Torvalm. fra hjørnet av Strandgt. og vestover til hjørnet av St. Markevei senest kl. 10.45. Der marsjeres inn fra Ole Bulls plass.

Korporasjonene stiller som følger:

- Kolonne 1. Sjøfartsorganisasjoner på fortåget ved Storjohann.
 - —»— 2. Handelsorganisasjoner i kjørebanen ved Storjohann.
 - —»— 3. Bonde- og bygdelag i 1. felt på Torvalm.
 - -->- 4. Kristelige organisasjoner
 i 2. felt på Torvalm.
- —»— 5. Avholdsorganisasjoner i 3. felt på Torvalm.
- —»— 6. Arbeiderorganisasjoner i 4. felt på Torvalm.
- —»— 7. Håndverk- og Industriorganisasjoner i 5. felt på Torvalm.
- —»— 8. Ungdomsorganisasjoner i kjørebanen ved Ellingsen.
- —»— 9. Idrettsorganisasjoner på fortåget ved Ellingsen.

Etter et «leve Eidsvollsmennenes minne», innledet med hornsignal, avsynges sangen for Eidsvollsmennene. Ved begynnelsen av siste vers senkes fanene og publikum blotter sine hoder.

Deretter setter toget seg i bevegelse etter følgende rute:

Ned Torvet til Strandkaien, ut denne til Muralmenningen og opp til Strandgaten. Inn denne til Chr. Michelsensgate, gjennom denne og rundt Teatret til Logegaten. Ned denne til Torvalmenningens søndre side. Derfra over Torvalmenningen, ned Torvet med sløyfe ved Kjøttbasaren og tilbake over Torvet og Torvalmenningen til Ole Bulls plass vestre gateløp, forbi Hotel Norge til Olav Kyrresgate, ned denne til Småstrandgaten, inn denne og over Råstuplass forbi Brannstasjonen ned Christiesgaten til Festplassen.

Fanevakter med faner og flagg tar plass ved Vikingeskipet.

Avslutningshøytideligheten innledes med «Lover den Herre», hvoretter de falne minnes med andakt (sang nr. 17: Fred og frihet). deretter taler for Kongen, for Dagen, for Styresmaktene og for Bergen, med tilhørende sanger.

Avslutning ved Bergens Mannssangerforbund.

SANGER

1. FOR EIDSVOLLSMENNENE.

På Eidsvoll stander en «sagahall», som gjemmer «fredede minner»; som frihet elskes fra dal til dal, det navn et hjerterum finner. Mens minner slukner og dør hen i glemselsflodens vanne, skal gamle Eidsvoll stå igjen med ekeløv om panne.

Det navn skal minne dig om en tid for tusen somrer tilbake, om Halvdans fagreste ungdomstid i åndens kronede dage, da sangen tonet, talen lød, så fritt at trældom bevet, da fritt å leve, glad å dø var alt hvad nordmenn krevet.

Det navn skal minne dig om en natt med kolde tåkete vinde, da ingen vakt var ved huset satt, og alle sovnet her inne, da folkets ånd i dvale lå og ingen gleder kjente, mens her og der i enslig vrå kun nattelamper brente. Dog natt blev morgen og sukk blev smil i gamle Eidsvolls lunde, da ånden maktet i gammel stil en hall på ny å grunne, en kjempehall, hvor fritt som før man ferdes kan her oppe, hvor ånden vises ei på dør, men kun forvovne kroppe.

De menn som talte på tinge da, som handlet uten å beve, for deres gjerning et langt hurra, for deres minne et «leve»! Så lenge flagg er fritt i havn fra nu til tider fjerne, står Eidsvolls menn og Eidsvolls navn som frihets morgenstjerne!

O. Arvesen.

2. NASJONALSANGEN.

Ja, vi elsker dette landet, som det stiger frem furet, værbitt over vannet med de tusen hjem; elsker, elsker det og tenker på vår far og mor og den saganatt som senker drømmer på vår jord.

Norske mann i hus og hytte, takk din store Gud! Landet vilde han beskytte! skjønt det mørkt så ut. Alt hvad fedrene har kjempet, mødrene har grett, Har den Herre stille lempet, så vi vant vår rett.

Ja, vi elsker dette landet, som det stiger frem furet, værbitt over vannet med de tusen hjem. Og som fedres kamp har hevet det av nød til seir, også vi, når det blir krevet, for dets fred slår leir.

Bjørnstjerne Bjørnson.

BERGENS SPAREBANK

Oprettet 1823

Forvaltningskapital ca. kr. 165.000.000.00

3. FOR NORGE.

Jeg vil verge mitt land,
jeg vil bygge mitt land,
jeg vil elske det frem i min bønn, i mitt barn,
jeg vil øke dets gavn,
jeg vil søke dets savn
;; ifra grensen og ut :;:
til de drivende garn.

Her er sommersol nok, her er sædejord nok, bare vi, bare vi hadde kjærlighet nok. Her er diktende trang gjennem arbeidets gang ;; til å løfte vårt land, ;; blott vi løfter i flokk.

Vi fôr vide på tog over gyngende våg. Rundt i landene kneiser normanniske tårn. Men vårt modige flagg flyver vid're i dag, og ;; det rødmer av sunnhet ;; som aldri tilforn.

Denne bostavn er vår,
og vi elsker den for
hvad den var, hvad den er,
hvad den bliver igjen.
Og som kjærlighet gror
av den hjemlige jord,
skal det gro av :,: vår kjærlighets frøkorn :,:
igjen.

Bjørnstjerne Bjørnson.

Vestlandsbanken

Sambandsbank for Vestlandet

4. GUD SIGNE NOREGS LAND.

Gud signe Noregs land, kvar heim, kvar dal og strand, kvar lund og lid! Han lat det aldri døy, han verje bygd og øy, han verje mann og møy til ævleg tid!

Me fekk det høgt og fritt, me fekk det vent og vidt med hav og fjell. Det stend so trygt og godt, det stend so reint og blått, rett som eit gudeslott med solskinstjeld.

I kjærleik varm og mild me legg vår vilje til, då veks det fram. Då fær det bløma blidt, då fær det spyrjast vidt og alltid standa fritt for naud og skam.

Her stig det stort og blått, vårt fagre heimlands slott med tind og tårn. Og som det ervdest ned alt fagrar' led for led, det byggjast skal i fred åt våre born.

Tegn Deres forsikringer

Alle slags skadeforsikringer

KONTOR: OLAV KYRRESGATE 9

5. FEDERNE VÅRE.

At far min kunde gjera det gilde han hev gjort, og fram i livet bera so mykje gjævt og stort, det var frå dag til annan for meg so god ei stød: Stor arv det er for mannen av godtfolk vera fødd.

Slik kar var aldri funnen so langt som soga veit, og ordet flaug frå munnen so godt som sverdet beit. Du høyrd'n aldri mala i klynk um sine kår; den guten kunde tala med skjemt um sine sår.

Min store fader døydde — sjå det me alle må — og arven burt dei øydde, men sumt eg att kan få. Her gjeng eg stundom sliten og leitar etter ord; skal tru eg er so liten for det han var so stor?

Men graset gror på bøen og korn på gamal vis, og enno gamle sjøen er like fri for is. Vår' fjell er like håge og lufti like blå, so enno like fjåge me fram kan stemna på.

åsmund Vinje.

Fra 1797 til idag har Alvøens Papirfabrik

levert kvalitetspapir til ethvert behov.

6. MILLOM BAKKAR OG BERG.

Millom bakkar og berg utmed havet heve nordmannen fenge sin heim, der han sjølv heve tuftene grave og sett sjølv sine hus uppå deim.

Han såg ut på dei steinute strender; det var ingen som der hadde bygt. «La oss rydja og byggja oss grender, og so eige me rudningen trygt.»

Han såg ut på det bårute havet; der var ruskut å leggja ut på; men der leikade fisk nedi kavet, og den leiken, den vilde han sjå.

Fram på vetteren stundom han tenkte: Gjev eg var i eit varmare land! Men når vårsol i bakkane blenkte, fekk han hug til si heimlege strand.

Og når lidene grønkar som hagar, når det laver av blomar på strå, og når neter er ljose som dagar, kann han ingen stad venere sjå.

Ivar åsen.

Planmessig sparing er veien til velstand!

Vedtatte månedlige innskudd avhentes efter nærmere avtale uten omkostninger.

Utforer alle slags bankforretninger

4/s BERGENS SKILLINGSBANK

OPRETTET 1857

TELEFONCENTRAL 10175

7. SE NORGES BLOMSTERDAL.

Se Norges blomsterdal!
Farvel du kvalme fangekrok;
den ville graneskog
er nu så deilig sval.
Trala la la!
Ja, lystelig det er i nord
blant fjell og li og fjord.

Hør fjellets stolte foss!

Nyss brøt den vintrens bånd og tvang, nu går den fritt sin gang og brummer bass til oss:

Brum, brum! Brum, brum!

Ja, lystelig det er i nord blant fjell og li og fjord.

Så blå som himlens hvelv fra hyttens dør så skjelmsk på klem, to øyne titter frem og ler som Frøya selv. Ha ha! Ha ha! Ja, friske, fagre jenter bor blant fjell og li og fjord.

Når hjem til dont og by vi vende må fra landets lyst med glemmigei ved bryst, vi synger høyt mot sky: Trala la la! Ja, lystelig det er i nord blant fjell og li og fjord.

A. åbel.

STIFTET BERGEN 1867

Overtar forsikringer av alle slags

Kapital og Fonds kr. 5.330.000.— Tekniske reserver " 12.111.000.—

Telefoncentral 10040

KONTOR: SMÅSTRANDGT. 1

8. DEI VIL ALLTID KLAGA OG KYTA.

Dei vil alltid klaga og kyta at me ganga so seint og so smått, men eg tenkjer dei tarv ikke syta: me skal koma um ikkje so brått.

Ja, det skyt ikkje fram so det dunar, som no ingen kan undrast uppå; men det munar då jamt, ja det munar, so det stundom er hugnad å sjå.

Lat det ganga fram, lat det siga! Berre eitt eg ynskjer og bed: at me ikkje so høgt måtte stiga, at me gløyma vår fedra-sæd.

La oss ikkje forfederne gløyma under alt som me venda og snu; for dei gav oss ei arv til å gøyma, han er større enn mange vil tru.

Lat det merkast i meir enn i ordi at me halda den arven i stand, at når federne sjå att på jordi, dei kann kjenna sitt folk og sitt land.

Ivar åsen.

VESTA

overtar alle slags

SKADEFORSIKRINGER

Hovedkontor Olav Kyrresgt. 1 BERGEN

Alle slags

LIVSFORSIKRINGER

overtas av

HYGEA

9. SJØMANNSSANG.

Den norske sjømann er et gjennembarket folkeferd; hvor fartøy flyte kan, der er han første mann. På tokt og hjemme her, ved sund og skjær og fiskevær han tar sin Gud i sinn og setter livet inn.

S. Olavs korsets ros rett høvde for en vestlandsk los, som reddet hundre menn og hundre om igjen. Og mangen liten gutt som red på hvelvet hjem til slutt, når far var satt ombord, han burde hatt et ord.

Hurra for dem i dag som farer under norske flagg! Hurra for losen, som dem først i møte kom. Hurra for dem som ror sin fiskerbåt på hav og fjord! Hurra for alles lyst: vår skjæromkranste kyst!

Bjørnstjerne Bjørnson.

BERGENS KREDITBANK %

Aksjekapital og reservefond 11 mill. kroner

Utfører alle vanlige bankforretninger.

AVD.KONTOR: BJØRNSONSGT. 23

10. HER SPIRER I NORGE.

Her spirer i Norge, her gror i dag, og skogen har løv om sin panne. Her klinger av toner, her lyser av flagg, her yrer av liv over lande. Og gjøken hilser den unge vår, og barmer svulmer, og hjerter slår.

De slår for den rett at vi råde kan vår egen, vår arvede tue. De banker for rettferd mot hver en mann, mot ham i den laveste stue. Det er en lære som synes lett: hvo rett vil vinne, bør øve rett!

Vi har ikke tid til å ankre opp, vi videre fremad vil stevne; for Norge oss venter i sluttet tropp og krever vår vilje og evne. Ja, fremad, fremad! til seirens dag, med solskinn signer vår vunne sak.

Vi vil oss et land som er frelst og fritt og ikke sin frihet må borge; vi vil oss et land som er mitt og ditt, og dette vår land heter Norge. Og har vi ikke det land ennu, så skal vi vinne det jeg og du.

Per Sivle.

HOVEDKONTOR:

Midlertidig adresse: SMÅSTRANDGT. 8

TELEF.CENTRAL 16735

Tegner allslags Skadeforsikring

REPRESENTERT I ALLE BYER OG DE FLESTE LANDDISTRIKTER

AGENTER ANSETTES HVOR IKKE TIDLIGERE REPRESENTERT

11. FOR DAGEN.

Har du følt det en dag, når de rødmende flagg vaier fullt i den vårlige vind, at du stod som en mann i ditt fedreneland, at dets velferd den også var din?

Har du følt det en gang hvor begeistring og sang kunde sjelene samle til dåd? Har almenåndens makt til ditt hjerte sig lagt? Var du med i dens jubel, dens gråt?

Ingen av oss var med den gang fedrene stred, forat frihetens hellige gull kunde frelst bæres frem til de lengtende hjem av fornedrelsens mørke og muld.

Hvad oss samler i dag under vaiende flagg, er den arv som i hele sin vekt, uten plett på sin glans, med hvert blad i sin krans vi skal give den kommende slekt.

La oss glemme alt smått; om den arv vi har fått, står vi vakt både kvinne og mann. Under vårhimlens hvelv vil vi love oss selv at «den arven skal holdes i stand».

Olav Lofthus.

A Storebrand

være det selskap som ordener samtlige Deres assuranser — brand, sjø, innebrudd, automobil, ulykke, ansvar, reisegods, maskin og vannledningsskade etc. Alt på én hånd! Vår mangeårige erfaring og vår stab av faglærte forsikringsmenn står til våre kunders disposisjon.

Storebrand

- STIFTET 1847 -

12. FOR BERGEN.

Jeg tok min nystemte citar i hende, sorgen forgikk mig på Ulrikkens topp; tenkte på bauner, om de skulde brenne og byde mannskap mot fienden opp; ;;: følede freden, blev glad i min ånd og grep til min citar med lekende hånd. ;;:

Verdige, gamle, gråskallede berge, I som omringer min fedreneby, I som så mangen en torden avverge og sønderbryte elektriske sky, ;; yndig er dalen I hegner mig inn, og forår og dalen oppliver mitt sinn. ;;:

Bedre frem Bergen, det handelens sæte, strekkende armer om seilbare våg. Derhen høyfarmede jekter med glede rustes hver sommer til dobbelte tog; ;; derfra går skiber så vide om land; der kjøper, der selger, der handler hver mann. ;;

Jeg drakk den skål som mig Ulrikken skjenkte; drikker den samme, I som have vin! Hver som oppriktig mot fødeby tenkte, lot denne munterhets skål være sin! :;: Hell for vårt Bergen, vårt fødeland hell! Gid allting må blomstre fra fjære til fjell! :;:

Nordahl Brun.

BERGENS PRIVATBANK

13. FOR KONGEN.

Gud sign vår Konge god,
sign ham med kraft og mod,
sign hjem og slott!
Lys for ham ved din ånd,
knytt med din sterke hånd
hellige troskapsbånd
om folk og drott!

Ved Gustav Jensen.

14. GUD SIGNE VÅRT DYRE FEDRELAND.

Gud signe vårt dyre fedreland, og lat det som hagen bløma! Lat lysa din fred frå fjell til strand og vetter for vårsol røma! Lat folket som brøder saman bu, som kirstne det kann seg søma.

No er det i Noreg atter dag med vårsol og song i skogen. Um sædet enn gror på ymist lag, det brydder då etter plogen. So signe då Gud det gode såd til groren ein gong er mogen.

15. HYMNE.

Mel,: Lover den Herre.

Gud, du som styrer og rår hvad ei mennesker aner, gyv du din kjærlighets sol over flagg, over faner! Selv til vår fest vær du vår dyreste gjest, løft oss mot høyere baner!

Maidagen bød at hvert tre og hver busk skal sig knoppe. Flagget skal vaie fra løvskogens øverste topper. Hvem har det heist? Du har i nåde det reist, veldige Herre der oppe!

Sign med din kjærlighet dette vårt festlige møte; lov oss at landet vi eier, skal aldri bli øde! Gi oss din fred og la all Norriges sæd modnes til gyldneste grøde.

Joachim Lampe.

16. LOVSANG.

Lover den Herre, den mektige konge, med ære!
Lov ham, min sjel, og la det din forlystelse være!
Stem opp en sang,
salter og harpe, giv klang,
syng for Gud Herren den kjære!

Lover den Herre som all ting så herlig regjerer, han som deg løfter som ørnen på vinger og bærer, later deg få mer enn du kunde forstå, bedre enn hjertet begjærer!

17. FRED OG FRIHET.

Mel.: Vær nu glad og vel til mode.

Fred og frihet Norge eier,
er på Herrens ord ei arm.
Lengsel etter lysets seier
blusse i hver nordmanns barm!
I hvert trofast hjerte ned
ordet senke trøst og fred!
Norge over våre grave
blomstre som en Herrens have!

Landstad.

INNHOLDSFORTEGNELSE:

	den licere den meldige konge med	Side
Ord for dagen		. 2
Bilde		. 3
Program for dagen		
Morgenprosesjonen		. 6
		. 7
Oppstillingsplan over Torvalm		. 8
Hovedprosesjonen		. 9
	Canaca:	
	Sanger:	
1.	For Eidsvollsmennene	. 11
2.	Nasjonalsangen	
3.	For Norge	
4.	Gud signe Noregs land	
5.	Federne våre	
6.	Millom bakkar og berg	. 23
7.	Se Norges blomsterdal	25
8.	Dei vil alltid klaga og kyta	
9.	Sjømannssang	
10.	Her spirer i Norge	
11.	For dagen	
12.	For Bergen	35
13.	For Kongen	37
14.	Gud signe vårt dyre fedreland	37
15.	Hymne	38
16.	Lovsang	39
17.	Fred og frihet	

Gjør 17. mai 1945 — og programheftet — minneverdig med autogrammer (navnetrekk) av populære og kjente menn i Bergen i dag på denne side:

Trykt hos

A/S F. BEYERS PAPIRVAREFABRIKK
BERGEN